

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Chocerady, okres Benešov

Chocerady č. 267, 257 24 Chocerady

Identifikátor školy: 600 042 022

Termín konání inspekce: 14. - 17. září 2004

Čj.:	b1-1187/04-2801
Signatura:	kb1zy101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Chocerady, okres Benešov byla zřízena 1. ledna 2003 jako příspěvková organizace. Zřizovatelem školy je Obec Chocerady. Zařízení sdružuje: Základní školu (*dále ZŠ*) s kapacitou 300 žáků, školní družinu (*ŠD*) s kapacitou 50 žáků, mateřskou školu (*MŠ*) s kapacitou 50 dětí a školní jídelnu (*ŠJ*) s kapacitou 450 jídel. Všechny součásti jsou umístěny v areálu školy. Inspekce se týkala všech součástí školy.

ZŠ má osm tříd s devíti ročníky. Do II. třídy jsou zařazeni žáci 1. a 2. ročníku. Aktuálně ji navštěvuje 142 žáků a k docházce do mateřské školy je zapsáno 55 dětí.

ZŠ realizuje vzdělávací program *Základní škola čj. 16 847/96-2*, včetně Úprav a doplňků schválených MŠMT čj. 25 018/98-22.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání v českém jazyce a matematice na 1. stupni, v českém jazyce, matematice, praktických činnostech, přírodopise, chemii, zeměpise a volitelných předmětech domácnost, praktika z přírodopisu na 2. stupni, v mateřské škole ke dni inspekce,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání v českém jazyce a matematice na 1. stupni, v českém jazyce, matematice, praktických činnostech, přírodopise, chemii, zeměpise a volitelných předmětech domácnost, praktika z přírodopisu na 2. stupni, v mateřské škole ke dni inspekce,
- průběhu a výsledků vzdělávání v českém jazyce a matematice na 1. stupni, v českém jazyce, matematice, praktických činnostech, přírodopise, chemii, zeměpise a volitelných předmětech domácnost, praktika z přírodopisu na 2. stupni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a ke dni inspekce,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve spontánních a řízených činnostech v mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a ke dni inspekce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zabezpečení výuky

Ředitelka škola získala vysokoškolské vzdělání zaměřené na přípravu učitelů 2. stupně ZŠ pro předměty český jazyk a dějepis. Zástupkyně ředitelky, současně výchovná poradkyně (*VP*), splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku předmětů český jazyk a občanská výchova na 2. stupni, neabsolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství. Obě mají požadovanou délku pedagogické praxe.

Výuku českého jazyka a matematiky na 1. stupni zajišťuje pět učitelek. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují dvě (ve 4. a 5. ročníku), jedna z nich má praxi kratší než jeden rok. Další tři tyto podmínky nespĺňují, dvě vyučující získaly středoškolské, jedna vysokoškolské vzdělání se zaměřením na předškolní pedagogiku nebo vychovatelství. Český jazyk, matematiku, chemii, přírodopis a praktika z přírodopisu ve všech třídách na 2. stupni vyučují odborně i pedagogicky způsobilí učitelé. Praktické činnosti, domácnost a zeměpis na 2. stupni učitelky, které získaly úplné střední odborné vzdělávání se zaměřením na vychovatelství. Z hlediska naplnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti jsou

personální podmínky sledovaných předmětů na 1. stupni vyhovující, na 2. stupni velmi dobré. Věková skladba sboru je příznivá.

Výchovně-vzdělávací činnost MŠ zajišťují tři učitelky. Splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci s předškolními dětmi a mají dlouhodobou praxi. Stanovené pracovní úvazky sledovaných pedagogických pracovníků a jejich skladba vycházejí z potřeb zařízení a maximálně využívají jejich odbornou způsobilost.

Organizace činnosti a provozu školy

Funkční organizační struktura umožňuje řízení součástí školy pověřenými pracovníky, kterým ředitelka adresně delegovala určité pravomoci. Pracovní náplně zaměstnanců v souladu s jejich zařazením přesně určují jejich kompetence. Pracovní povinnosti a přenesení kompetencí jsou stanoveny písemně. Vnitřní dokumenty (*řád školy, provozní řád, režim školy, vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky školy*) upravují provoz školy a výchovně-vzdělávací proces. Základní pokyny pro plynulý chod celého zařízení reflektují jasně a konkrétně na organizační změny, ke kterým došlo přestěhováním MŠ do nových prostorů. Obsahují ustanovení o respektování práv dětí i rodičů.

Přenos informací mezi pracovníky školy se realizuje standardními prostředky. Aktuální předávání poznatků z jednání mezi ředitelkou školy a pověřenými pracovníky je zajišťováno osobními kontakty.

Poradní orgány ředitelky (pedagogická rada, metodické sdružení, předmětové komise) pracují podle celoročních plánů. Jejich práce je formální zejména v oblasti přípravy tematických plánů, jejich vyhodnocování a v evaluaci předmětů. Chybí systematická kontrola ze strany vedení školy. Činnost metodických orgánů není účinná. Organizace činnosti a provozu školy je účelná, s dílčími nedostatky v činnostech metodických orgánů.

Systém vedení a hodnocení zaměstnanců

Vedení pedagogických pracovníků má vytvořena základní pravidla. Jeho charakter je pozitivně ovlivněn malým počtem pracovníků a jejich denním osobním kontaktem. Některé patrné nedostatky v práci nekvalifikovaných a začínajících pedagogických pracovníků svědčí o menší účinnosti jejich vedení, o nedostatečném využívání dobře připravených vnitřních metodických materiálů. Řízení provozních pracovníků je funkční a umožňuje bezproblémový každodenní provoz všech součástí školy.

Vykonávaná hospitační a kontrolní činnost byla v loňském školním roce co do četnosti dostatečná, její výsledky byly prokazatelně projednávány s kontrolovaným pracovníkem. Ředitelka upřednostňuje pozitivní hodnocení. Rozbory hodin v rámci inspekce byly metodicky fundované, svědčily o pedagogické zkušenosti ředitelky, o její snaze zkvalitňovat průběh výuky.

Obsahová skladba dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) vychází z jejich zájmu. Osobní výběr seminářů koresponduje s realizovaným programem na ZŠ, méně s potřebami MŠ. Samostudium umožňuje dobře zásobená učitelská knihovna s aktuálními pedagogickými publikacemi a přístup na internet.

Hodnocení zaměstnanců se řídí přesně stanovenými pravidly, mimo jiné i pro přidělování osobních příplatků a mimořádných odměn. Zohledňuje se při něm účast na DVPP, samostudium a vzájemná spolupráce pedagogů. Při projednávání hodnocení se využívá ocenění morální i finanční. Učitelé dostávají příležitost vyslovit své sebehodnocení při hospitačních rozborech, popř. písemnou formou. Přenos nových poznatků do vlastní pedagogické činnosti, a tím i profesní růst učitelů není zcela optimální. Výsledky kontrolní činnosti ovlivňují rozhodování ředitelky při obsazování předmětů a využívání jednotlivých pracovníků.

Personální podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Prostředí, prostory a vybavení ZŠ a MŠ

Škola byla uvedena do provozu v roce 1982. Všechny součásti dislokované v areálu tvoří vzájemně propojené pavilóny, hřiště a zahrada. Škola má pro výuku sledovaných předmětů potřebný počet učeben, odborných a poloodborných pracoven, včetně příslušných kabinetů. Světelně i tepelně dobře zajištěné výukové prostory jsou přiměřeně velké. Všechny učebny odpovídají psychohygienickým požadavkům výuky. Chodby v jednotlivých patrech zdobí práce žáků, doplňují je materiály o historii školy, regionálních zvláštlostech a informační tabule. Nábytek (ve většině učeben 1. stupně nový, v ostatních udržovaný) vyhovuje potřebám žáků. Prostředí 1. stupně působí esteticky i didakticky vyváženě, kmenové učebny 2. stupně zajišťují pouze základní vybavení, chybí v nich podnětná výzdoba.

Účelně zařízené pracovna chemie, školní dílna a cvičná kuchyně umožňují demonstrační výuku. Český jazyk se realizuje především v učebně, která slouží současně jako školní knihovna. Zbývající sledované předměty se vyučují v poloodborných učebnách nebo v kmenových třídách. Pracovna výpočetní techniky, vybavena sedmi moderními počítači seskupenými do síťového pracoviště, má připojení na internet. Softwarová výbava dalších počítačů v učebně neumožňuje kompatibilní práci.

Audiovizuální a didaktická technika není dostupná ve všech učebnách. Musí se do nich přemísťovat, stejně jako odborná literatura, informativní a obrazové publikace z kabinetů. Jako multimediální učebna a informační centrum slouží obecní knihovna v areálu školy, která byla zařazena do programu využívání internetu. Žáci v ní pracují v rámci výuky, zpravidla českého jazyka.

Vybavení učebnicemi je běžné, zpravidla jde o ucelené řady. K dispozici mají žáci tabulky, atlasy, pracovní listy a příručky. Materiální podmínky pro výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou standardní. Vybavení školy didaktickými programy pro sledované předměty je průměrné, chybí vyučovací programy pro reedukaci žáků s vývojovými poruchami učení. Výchovná poradkyně má pro svoji práci běžné prostorové a materiální vybavení.

Pro výchovně-vzdělávací proces má MŠ vhodné prostorové podmínky. Nově adaptované třídy pavilonu MŠ (sloužící také jako jídelna při podávání přesnídávek a svačín, nebo ložnice pro odpolední odpočinek), sociální a hygienické zařízení vytvářejí vynikající zázemí. Jedna třída je vybavena moderním dětským nábytkem, druhá třída původním upraveným. Vybavení hračkami, stavebnicemi, učebními pomůckami a hudebními nástroji respektuje potřeby dětí. Jejich utřídění v hracích koutcích umožňuje dětem diferencované skupinové činnosti, současně poskytuje potřebné soukromí jednotlivcům. Estetická, podnětná a originální výzdoba absentuje téměř ve všech prostorách MŠ. Nedostatkem je také stav školní zahrady, která není od začátku školního roku v provozu.

Škola má vytvořeny velmi dobré podmínky pro celodenní sportovní a oddychové aktivity žáků a dětí. Prostory, s výjimkou pronájmu tělocvičny, jsou aktuálně využívány pouze pro jejich potřeby. Pravidelná kontrolní činnost umožňuje vedení školy mít velmi dobrý přehled o celkovém stavu areálu, kvalitě učebních pomůcek včetně jejich využívání. Počítačová učebna je po dohodě se správcem přístupná žákům mimo vyučování po celý pracovní týden. Učitelé během inspekce využili audiovizuální a didaktickou techniku v šestině a výpočetní techniku v pětině sledovaných hodin. Kontrolní činnost v této oblasti je účinná a způsob jejího plánování napomáhá zlepšování vybavení školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Realizace vzdělávacího programu

Výuka a výchova probíhají podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola (MŠMT ČR, čj. 16 847/96-2 včetně dodatků a úprav). Ve škole se vyučuje pouze *anglický jazyk*. Program rozšiřuje nabídka volitelných předmětů (v 7. ročníku *literární výchova, domácnost, seminář společenskovedních předmětů*, v 8. ročníku *historický seminář, konverzace v anglickém jazyce, praktika z přírodopisu* v 9. ročníku *informatika, praktika z přírodopisu, cvičení z českého jazyka*) a nepovinného předmětu (*francouzský jazyk*). Vzdělávací program doplňuje nabídka jedenácti zájmových kroužků, činnost klubu mladých diváků a klubu mladých čtenářů.

Škola vykazuje integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které vypracovala funkční individuální vzdělávací programy (*dále IVP*) se všemi požadovanými náležitostmi.

Předepsaný učební plán pro školní rok 2004/2005 je dodržen ve všech ročnících. Jeho interní úpravy vycházejí z podmínek školy a jsou v rozsahu stanoveném schváleným učebním plánem. Disponibilní hodiny v 7., 8. a 9. ročníku jsou využity v souladu s Metodickými pokyny k realizaci rozvojového programu „*Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o další vyučovací hodiny čj. 31172/2002-22 a čj. 21264/2004-22*“ na zvýšení hodin a zařazení dalších volitelných předmětů. Učební plán školy je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu.

Výuka sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005 byla ke dni inspekce v souladu s platnými učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Ve školním roce 2003/2004 na 1. stupni ve 4. ročníku byla odučena v matematice témata, která nejsou součástí platných učebních osnov.

Zápisy v třídních knihách ve sledovaných předmětech nemají vždy potřebnou vypovídací hodnotu, některé jsou nekonkrétní, nezachycují průkazně průběh vzdělávání.

Kontrola plnění osnov probíhá především v začátku školního roku a při hospitační činnosti. Obsahovou úroveň a průběžnou kontrolu zpracovaných časově-tematických plánů pomáhají zajišťovat také metodické orgány. Při inspekční činnosti bylo zjištěno porušení osnov. Daný způsob kontroly osnov není zcela účinný.

Organizace výchovně - vzdělávacího procesu školy

Začátek vyučování je stanoven z důvodu problematické dopravní obslužnosti na 7:55 hodin. Rozvrh hodin vychází z reálných možností a skladby úvazků vyučujících. Převážně respektuje psychohygienická hlediska. Jeho specifikem jsou dvouhodinové bloky českého jazyka s ohledem na využívání počítačové pracovní. Problematické je zařazení matematiky v 7. ročníku na 5. a 7. vyučovací hodinu a stažení výuky matematiky v 6. ročníku do tří dnů. Škola naopak vytváří žákům o přestávkách velmi dobré podmínky pro kompenzaci jejich jednostranného zatížení (pobyt žáků v přírodě, možnost herních a sportovních aktivit).

Školní řád odpovídá ustanovením vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, je liberální, byl projednán na pedagogické radě. Zápisy v třídních knihách dokladují, že s ním byli žáci prokazatelně seznámeni. Přílohu tvoří konkrétní řady odborných učeben. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Vedení školy dbá na včasnou a bezproblémovou komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci žáků. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků získávají rodiče obvyklými

způsoby. Dokumenty umístěné ve vstupních prostorách a chodbách školy seznamují veřejnost zejména se vzdělávací oblastí školy, s legislativními a organizačními materiály. Informace lze získat na emailové adrese a na webové stránce školy. Rada rodičů ani jiná organizace rodičů není vytvořena. Vnější informační systém školy je účinný.

Výchovná poradkyně vykonává činnost v plném rozsahu. Výsledky jejího působení jsou patrné ze záznamů pedagogické rady a rovněž z předložené a řádně vedené dokumentace.

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou je standardní. Škola nemá školního psychologa, ani speciálního pedagoga. Oblast individuální nápravy čtení a psaní, logopedickou péči pro žáky ZŠ a MŠ nepravidelně zajišťují čtyři proškolené pracovnice. Kvalitně zpracované IVP umožňují provádět nápravnou péči, která probíhá v průběhu výuky a individuálně po vyučování.

Škola se zabývá problematikou sociálně-patologických jevů (*dále SPJ*). Prevence SPJ vychází ze zapojení žáků do zájmové mimoškolní činnosti, kterou škola nabízí v širokém rozsahu. Minimální preventivní program s názvem „*Škola bez drog*“ je spíše obecným návodem jak řešit některé SPJ, než programový a metodický dokument školy. Škola však ve sledovaném období nemusela řešit žádné přestupky v této oblasti. Systém výchovného poradenství je integrován do výchovně-vzdělávacího procesu.

Hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

Český jazyk a matematika (1. stupeň)

V průběhu inspekce bylo hospitováno sedm hodin českého jazyka a čtyři hodiny matematiky. Výukové cíle byly přizpůsobeny aktuálnímu složení tříd. Učitelky respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Vzhledem k časovému období školního roku byla věnována potřebná pozornost souhrnnému opakování a docvičování učiva předcházejících ročníků. Příprava na jednotlivé hodiny měla průměrnou úroveň, převažovala obsahová složka nad metodickou.

U třech učitelek, s ohledem na délku praxe a odbornou a pedagogickou způsobilost, se projevovaly nedostatky ve strukturování hodin, v méně účinné volbě metod a forem práce.

Materiální podmínky byly na velmi dobré úrovni. Žáci používali vhodné řady učebnic, pracovní sešity, kopírované materiály a funkční písemnou přípravu na tabuli. Vybavení pracoven učebními pomůckami našlo uplatnění vzhledem k cílům výuky a k různým činnostem. Nedostatkem bylo nezařazení informační literatury a názorného materiálu. Audiovizuální technika nebyla ve sledovaných hodinách aplikována.

Hodiny byly založeny převážně na frontálních činnostech, převládala klasická výuka, při níž žáci pracovali u tabule, se sešitem či učebnicí. Hlavními učebními metodami byly řízený rozhovor, výklad, samostatná práce žáka a společná četba knihy. V pěti hodinách učitelky vhodně zařadily diferencované úkoly, pro zpestření aplikovaly skupinovou práci nebo soutěže. Ve dvou hodinách převažovaly jednotvárné činnosti, nedostatečná relaxace a v pěti hodinách chyběla zcela zpětná vazba k ověření pochopení probíraného učiva. Žáci prokazovali dobré pracovní návyky. Psychohygienu práce byla dodržována zařazováním méně náročných úkolů, četbou ukázek z dětské literatury, prací na koberci a v 1. ročníku dramatizací pohádek.

Výuka českého jazyka převážně směřovala k rozvíjení schopnosti práce s národním jazykem, v matematice k nácviku numerických operací a k využití získaných znalostí v praktickém životě. Žáci měli dostatečný prostor pro vyjádření svého názoru, jejich verbální projev byl učitelkami nenásilně formován. Příjemná pracovní atmosféra umožňovala bezproblémovou vzájemnou komunikaci jak mezi žáky samými, tak mezi učitelkami a žáky. Souvislé mluvní

projevy byly na žácích vyžadovány sporadicky, žáci zřídka odpovídali celou větou (vyjma hodiny ve 4. ročníku).

Úvodní motivace byla ve většině sledovaných hodin redukována na seznámení žáků s cílem a obsahem hodiny. Učitelky využívaly málo průběžnou motivaci k jednotlivým činnostem či dílčí klasifikaci. V hodinách nechyběly pochvaly, povzbuzování, ocenění pokroku u slabších žáků včetně individuální pomoci. Závěrem učitelky hodnotily pozitivně celou třídu, pouze ve třech hodinách byli žáci klasifikováni. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků bylo využito v jedné hodině. Zhodnocení splnění cíle hodiny zpravidla provedla vyučující.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice na 1. stupni byly hodnoceny jako průměrné.

Český jazyk (2. stupeň)

Předmět byl hospitován v pěti hodinách. Jejich organizace odpovídala věku žáků, výukovým cílům a respektovala individuální vzdělávací potřeby žáků. Cíle hodin byly konkrétně stanoveny, navazovaly na probírané učivo předcházejících témat. Plánování a příprava vyučujících byla zodpovědná. Kontinuitu výuky zabezpečovaly tematické plány a činnost předmětové komise.

Obě vyučující využívaly své velmi dobré odborné znalosti ve prospěch kvality výuky. Vybavení učeben bylo průměrné a tomu odpovídala jejich podnětnost vzhledem k cílům a sledovaným činnostem. Učitelky účelně využívaly vhodné řady učebnic, pracovních sešitů a nakopírované materiály, zařazovaly práci se slovníky a mluvnickými příručkami. Názorné pomůcky a doplňující obrazový materiál v některých hodinách chyběly. Didaktická ani výpočetní technika nebyla při vyučování použita.

Členění předmětu na jednotlivé části, jazykovou, slohovou a literární, bylo v souladu s požadavky zvoleného vzdělávacího programu. U vyučujících převládala rutinní klasická výuka, při níž žáci pracovali u tabule, se sešitem či učebnicí. Učitelky střídaly frontální a samostatnou práci, pro zpestření zařadily skupinové činnosti, při kterých se jim dařilo rozvíjet u žáků smysl pro spolupráci. Na změny činností reagovali žáci pozitivně, ve většině hodin byli aktivní. Zařazení diferencovaných úkolů zohledňující rozdílnou úroveň dovedností a vědomostí chybělo. Samostatnou práci vyučující průběžně kontrolovaly, jejich individuální přístup byl funkční. Dodržovaly psychohygienické zásady, tempo práce bylo přiměřené.

Učitelky vytvářely optimální podmínky pro aktivní a skupinové vyučování, vhodně využívaly vlastních znalostí a zkušeností žáků. Různé formy soutěží a her pozitivně ovlivňovaly zájem o učivo. Průběžnou motivaci k jednotlivým úkolům a pozitivní hodnocení pěknou známkou učitelky téměř nevyužívaly.

Výuka probíhala v poklidné pracovní atmosféře, žáci dodržovali pravidla kulturního chování a jednání. Dostatečný prostor byl dán žákům pro vyjadřování vlastního názoru, podněty vyučujících k diskuzi a odpovědi celou větou vedly žáky k rozvoji komunikativních dovedností.

V rámci hodnocení nechybělo průběžné povzbuzování a pochvaly. Učitelky pozitivně hodnotily celou třídu i jednotlivce, ocenily pokrok u méně úspěšných žáků. Klasifikováni byli žáci ve třech hodinách, proběhlo vzájemné hodnocení i sebehodnocení. Závěr hodin byl zaměřen na kontrolní a opakovací otázky orientované na shrnutí probraného učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce byly hodnoceny jako velmi dobré.

Skupina přírodovědných předmětů (chemie, přírodopis, praktika z přírodopisu)

Výuka přírodovědných předmětů byla sledována v průběhu osmi vyučovacích hodin ve všech ročnících. Učitelka byla informována o žácích se speciálními výukovými potřebami

a individuální práce s nimi byla při inspektovaných hodinách zaznamenána. Vlastní příprava vyučující na jednotlivé sledované hodiny byla kvalitní, projevila se v dobré návaznosti na předcházející témata a vhodně stanovenými cíli výuky vzhledem k aktuálnímu složení třídy.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučující měla kladný vliv na věcnou a odbornou správnost výuky. V učebnách instalovaný obrazový a informační materiál ilustroval a aktuálně doplňoval vyučovaná témata. Zpětný projektor umístěný v pracovně chemie nebyl použit. Při výuce byla účelně zařazena práce s učebnicemi, videonahrávkami a výukovými programy na počítači a také některé další učební pomůcky (encyklopedie, přírodniny a neškodné reagenty). Materiální podpora hospitovaných předmětů měla velmi dobrou úroveň.

Učitelka používala pestré výukové metody, upřednostňovala frontální a účelné vedení. Při sledování a plnění stanovených cílů vystupovala jako dominantní organizátor výuky a zdroj informací. Žáci měli možnost získávat poznatky i pomocí názorných pomůcek a přírodnin (větvičky jehličnanů aj.). Při chemii byly v malém rozsahu k demonstraci zařazeny některé pomůcky (např. modely chemických sloučenin, chemické pokusy). Praktika z přírodopisu probíhala částečně v počítačové pracovně, kde žáci využívali učební program (kosterní svalstvo). Na nepozornost žáků učitelka většinou vhodně reagovala změnou činnosti nebo zařazením jiných relaxačních prvků, popřípadě zmírněním pracovního tempa. Ve sledovaných vyučovacích hodinách nechyběl funkční shrnující závěr.

Aktivita žáků byla rozdílná v závislosti na věku žáků a na uplatňování různých vyučovacích metod. Vstupní motivace byla převážně nahrazena sdělením programu hodiny. Průběžnou motivaci, interakci a komunikaci se žáky pozitivně ovlivňovaly osobnostní vlastnosti vyučující. Výjimečně bylo využito analýzy chyb ke zvýšení motivace. V průběhu byly vhodně začleněny mezipředmětové vztahy a aktualizace učiva vlastními prožitky žáků. Efektivní uplatnění skupinové práce proběhlo v předmětu praktika z přírodopisu (téma vačnatci). Žáci využívali informace z jiných zdrojů (internet, encyklopedie) a sestavili ze získaných poznatků vlastní poznámky. Nové informace společně vyhodnotili.

Výuka probíhala v dobré pracovní atmosféře. Žáci zcela respektovali daná pravidla chování, projevovali zájem o učení a dobře reagovali na efektivní způsoby získání informací. Možnost vyjadřování vlastního názoru, argumentace a diskuse byly většinou využity, rozvoji komunikativních dovedností byl celkově dán malý prostor. Žáci odpovídali celou větou, ale v mluvním projevu byla patrná malá slovní zásoba. Ve většině zhlédnutých hodin učitelka žáky chválila, slovně oceňovala jejich výkony a povzbuzovala je. Vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků využito nebylo.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů byly hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika (2. stupeň)

Hospitace proběhly v pěti hodinách v 6. - 9. ročníku. Příprava hospitovaných hodin byla rutinní, často se týkala jen obsahu. Rezervy byly v kvantitativní diferenciaci zadávaných úkolů, ve využívání motivačních a relaxačních prvků při výuce. Časové rozvržení hodin neumožňovalo závěrečné zhodnocení práce žáků.

Vyučující předmětu dbal na věcnou a odbornou správnost matematického vyjadřování. Výuka probíhala v polo odborné učebně a pracovně výpočetní techniky. Žáci účelně pracovali s učebnicemi, s nakopírovanými pracovními listy a matematickými tabulkami. Žádné názorné pomůcky učitel nepoužil, ale do čtyř hodin účelně začlenil didaktickou a výpočetní techniku.

V organizaci výuky převažovaly frontální metody. Nejčastěji jeden žák řešil ústně matematický úkol z pracovního listu (příp. písemně na tabuli) a ostatní žáci řešení sledovali

(zapisovali). Ve dvou hodinách byla zorganizována práce ve skupinách žáků samoučelně, protože zadání (dělení desetinných čísel) prakticky neumožňovalo kooperaci mezi žáky. Samostatně žáci procvičovali probrané učivo zpravidla na jednoduchých příkladech. Důraz byl kladen na správné výpočetní algoritmy. Efektivnější výuka probíhala při činnostech na počítačích. Žáci ve skupinách (párech) měli možnost ovlivnit kvantitu úloh a individuální tempo. V hodinách nebyly patrné žádné relaxační aktivity, zadávaná práce byla často monotónní. Kromě kvantitativní úloh nebyla výuka z hlediska obtížnosti diferencována, přestože šlo většinou o počáteční opakování.

Úvodní motivace byla učitelem podceňena, pravidelně ji nahradil pouhým sdělením cíle hodiny. Propojenost opakovaného a procvičovaného učiva s praktickým využitím nebyla patrná. Aktivitu žáků se snažil vyučující podpořit průběžným vyvoláním.

Komunikace se žáky ze strany vyučujícího byla neformální, přesto vzájemný kontakt s ním navázala jen skupina žáků, část třídy zůstávala pasivní. Použité metody práce neumožňovaly posoudit komunikační úroveň jednotlivých žáků. Mezi žáky převažovaly dobré vztahy a neobjevila se žádná závažnější nekázeň. Při hospitacích byli žáci minimálně zkoušeni a klasifikováni. V časovém rozložení hodin nezbyl čas na závěrečné zhodnocení, většinou se jednalo o shrnutí učitelem. Chybělo ocenění pokroku a využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly hodnoceny jako dobré.

Zeměpis

Předmět byl sledován ve čtyřech vyučovacích hodinách ve všech ročnících. Příprava vyučující na jednotlivé hodiny byla kvalitní, projevila se v dobré návaznosti na předcházející témata se stanovenými cíli výuky.

Nekvalifikovanost učitelky neměla v hospitovaných hodinách vliv na věcnou a odbornou správnost výuky ani na použité metody a formy. Výuka zeměpisu probíhala v pracovně spíše podnětně vybavené a uspořádané pro přírodopis. Zeměpisný materiál byl zastoupen pouze mapami a aktualizovanou nástěnkou. Naopak účelně žáci pracovali s učebnicemi, zeměpisnými atlasy a nástěnnými geografickými mapami. Materiální podpora sledovaného předmětu měla průměrnou úroveň.

Vyučující ojediněle zařazovala moderní výukové metody, upřednostňovala frontální vedení učení. Struktura zhlédnutých hodin byla neměnná. Žáci měli možnost získávat poznatky převážně verbálním působením učitelky. Aktivní činnosti žáků byly zastoupeny výjimečně, samostatně si osvojovali dovednosti pracovat s různými druhy map a vysvětlovat údaje v nich obsažené. Učivo bylo aktualizováno vlastními prožitky žáků a mezipředmětovými vztahy. Na únavu žáků učitelka reagovala relaxačními prvky, popřípadě zmírněním tempa výuky.

Vhodně propojovala výklad s možností praktického uplatnění učiva a s využitím zkušeností žáků. Výuka probíhala v dobré pracovní atmosféře, učitelka byla v interakci s žáky klidná, důsledně vyžadovala pracovní a sociální návyky. Žáci respektovali daná pravidla chování. Možnost vyjadřování vlastního názoru, argumentace a diskuse zůstaly většinou nevyužity, rozvoj komunikativních možností a dovedností byl omezen. Ve sledovaných vyučovacích hodinách nechyběl funkční shrnující závěr.

Míra a kvalita osvojených poznatků žáků klasifikována nebyla. Učitelka je průběžně chválila a oceňovala jejich pokroky, ale vzájemného hodnocení a sebehodnocení nevyužila.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu zeměpis byly hodnoceny stupněm dobrý.

Skupina výchovných predmetů (praktické činnosti a domácnost) 2. stupeň

Seskupení a počet žáků ztěžovalo organizaci výuky a plánování hodin sledovaných předmětů. Žáci 6. a 7. ročníku se vyučují společně, rozdělení na skupiny chlapců a dívek. V 8. a 9. ročníku jsou vyučovány vždy celé třídy. Přípravu hospitovaných hodin pozitivně ovlivnily osobnostní vlastnosti učitelky a její zkušenost. Důraz kladla na činnostní charakter předmětů. Nedostatky v přípravě hodin představovaly oblasti bezpečnosti a hygieny práce žáků a výběr vhodnosti výrobku pro jednotlivé ročníky. Hospitovány byly čtyři hodiny.

Do kvality výuky se negativně promítla chybějící odborná a pedagogická způsobilost vyučující, patrná zejména v nevhodných didaktických postupech a také nepřesnostmi v odborné terminologii. Žáci pracovali ve školní dílně a cvičné kuchyni. Obě učebny byly didakticky podnětné. K dispozici měli vhodné nářadí a pomůcky. Materiální zázemí bylo velmi dobré.

Stavba všech hodin byla obdobná. V úvodu se žáci seznamovali s jejich průběhem a nekonkrétně s bezpečností práce. Motivace, zpravidla spojená s ukázkou výrobku a jeho praktickým využitím, nedostatečně podporovala zájem žáků. Následoval zdlouhavý popis technologického postupu, doplňovaný nadbytečnými informacemi. Hlavní část hodin byla věnována vlastní práci (obrábění dřeva, návrhu modelů šatů a maňásků). Organizace výuky umožňovala žákům používat vlastní pracovní postupy a volný pohyb po pracovišti, případně jejich vzájemnou kooperaci. Nedostatky se objevovaly při praktickém nácviku pracovních operací ve skupině chlapců 6. a 7. ročníku (málo pracovních míst, chybějící seznámení žáků s nástroji, spojené s ukázkou pracovní operace včetně dodržení bezpečnosti práce).

Atmosféra hodin měla pracovní charakter. Ve dvou hodinách byly patrné rezervy v komunikaci mezi učitelkou a žáky, mezi žáky navzájem. Částečným nedostatkem byla i menší zodpovědnost žáků při činnostech, jejich srozumitelnost a věcnost ve vyjadřování.

Shrnutí učiva spojené s hodnocením žáků bylo ve dvou případech negativně ovlivněno špatným časovým rozvržením hodiny.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině výchovných předmětů byly hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Autoevaluace se stala běžnou součástí činnosti školy. Vedení školy kontroluje výsledky učení žáků komerčně dodávanými standardizovanými testy v 5. a 7. ročníku, srovnávacími testy se sousední školou, porovnáváním úspěšnosti žáků při přijímacím řízení a jejich umístěním při olympiádách, sportovních či vědomostních soutěžích.

Výsledky vzdělávání se zjišťují formou plánovaných písemných prací z českého jazyka a matematiky (dle tematických celků) a pomocí testů zadávaných vedením školy. Závěry a analýzy vzdělávání se staly předmětem jednání pedagogické rady. Přijímána opatření ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu se promítají v činnostech metodického sdružení. Vazba výsledků vzdělávání na používané vyučovací metody nebyla vedením školy sledována. Škola v letošním školním roce vytvořila „*Profil nejlepšího žáka*“. Příčiny neúspěchu žáků se rozebírají na provozních poradách a při jednání s rodiči. Hodnocení výsledků školy publikuje časopis obecního úřadu. Sebehodnocení se provádí pravidelně, existuje pestrost metod i cílových skupin, vytvořený systém autoevaluace je funkční.

Celkový průběh vzdělávání byl hodnocen jako dobrý.

Mateřská škola

Výchovně-vzdělávací program

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

MŠ má zpracovaný vlastní vzdělávací program s názvem *Školní rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání pro školní rok 2004/2005*. Program je v souladu se základními obecnými cíli předškolní výchovy a deklaruje vlastní inspiraci oficiálním, ale dosud nepovinným dokumentem, tj. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV)*. Obsahuje základní vzdělávací cíle s vytyčením priorit MŠ, formuluje celoroční témata a vymezuje několik realizačních záměrů. Materiál není kompletní, vyplývá z něho nedostatečné pochopení filozofie, zásad a cílů RVP PV. Školní téma na měsíc září je rozpracováno v plánu obou tříd do konkrétních činností, převážně bez výraznější věkové diferenciaci.

Kontrolovaná povinná dokumentace (*Přehled o docházce, Evidenční list dítěte, Přehled výchovné práce*) je vedena v potřebném rozsahu, s využitím tiskopisů SEVT. Obsahuje požadované údaje o docházejících dětech, prokazuje také plnění činností z třídních plánů. Kontrolní činnost v oblasti naplňování vzdělávacího programu je plánována, dosud nerealizována.

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

V letošním školním roce dochází do MŠ děti ve věku 2,5 – 7 let. Jsou umístěny do dvou tříd ve věkově homogenních skupinách. Skladba pracovních úvazků pedagogických pracovníků není rozvržena zcela účelně a pro přítomné děti vhodně, zejména při ranním scházení a odpoledním režimu dne (spojování dětí v jedné třídě).

Provozní doba MŠ je od 7:00 do 17:00 hodin. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu v rámci změněných podmínek provozu a přijatého režimu dne je v současné době ověřována. Zařazení spontánních a řízených aktivit je vyvážené, intervaly mezi jednotlivými jídly jsou respektovány, ale stanovená doba podávání obědů v 11:30 a 11:45 hodin vyžaduje zkracování doby pobytu dětí venku a tím není naplněn žádoucí dvouhodinový limit. Organizační přesuny dětí mezi jednotlivými činnostmi jsou frontálně organizované, bez větší sebeobslužnosti a samostatnosti především starších dětí. Podávání obědů dětem se realizuje ve školní jídelně, kam děti s učitelkami každodenně docházejí. Zejména pro mladší děti se jedná o složitý přesun. Na klid dětí a fixaci správných stravovacích návyků negativně působí rušné prostředí jídelny. Pitný režim pro děti ve třídách nefunguje. Odpolední spánek je zajištěn společně pro děti obou tříd. Na socializaci dětí má příznivý vliv i působení provozních zaměstnankyň. Pozorovány byly fungující, otevřené vztahy mezi učitelkami a rodiči docházejících dětí. Předávání aktuálních individuálních informací o dětech je vžitě a využíváno. Veřejný informační servis pro rodiče je nedostatečný, obsahuje pouze dílčí informace na nástěnce u vchodu MŠ.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Na výchovně-vzdělávací proces má pozitivní vliv znalost předškolní problematiky i praktické zkušenosti učitelek. Naopak jako nedostatečná se projevuje jejich schopnost inovovat vlastní přístupy, metody a užité prostředky pedagogické činnosti v souladu se současnými trendy předškolního vzdělávání.

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Hospitační vstupy byly realizovány v obou třídách u všech učitelek. Sledovány byly spontánní činnosti, řízené činnosti a režimové momenty v průběhu dne.

Učitelky postupovaly v souladu s přijatým plánem, zvolené téma aplikovaly do všech denních činností. Podporovaly vlídným přístupem adaptační proces u nově přijatých dětí, vedly je k osvojování žádoucích návyků vzájemného respektování ve společenství ostatních dětí. Názorným respektováním individuálních potřeb (přijetí dítěte, slovní i tělesný kontakt s učitelkou), podporovaly jejich sebedůvěru a jistotu. Při spontánních činnostech poskytovaly dětem volný výběr hraček a pohyb v celém prostoru tříd, tím jim umožnily aktivní seberealizaci.

Naopak při plánovaných řízených činnostech měly děti velmi málo aktivizujících podnětů i materiálního zabezpečení, absentovala i možnost výběru z různých aktivit. Plánované pedagogické záměry i konkrétní obsah činností nebyly přiměřené zejména ve třídě mladších dětí. Řízené činnosti byly organizovány frontálně, z užitých metod převažovaly metody slovní, řečový projev učitelek výrazně převažoval nad možností mluvního projevu dětí. Motivaci a hodnocení dětí učitelky využily převážně vhodně.

Úroveň spontánních činností byla hodnocena jako velmi dobrá. Úroveň řízených činností byla hodnocena jako vyhovující.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V začátku školního roku se učitelky zaměřují na seznamování dětí s prostředím MŠ, zaměstnankyněmi a kolektivem ostatních dětí. Navozují správné postupy při sebeobsluze a stolování, učí děti zásadám bezpečnosti při přechodech mezi budovou MŠ a ZŠ a při pobytu venku.

Většina dětí je adaptovaná v prostředí třídy, vyhledává příležitosti ke hře a uplatňuje své osobní zkušenosti, poznatky a dovednosti. Děti reagují dobře na pokyny učitelek a dalších dospělých osob, projevují k nim důvěru.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti je průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Počet zapsaných dětí (55) překračuje o pět kapacitu MŠ uvedenou v *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení*.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Inspekční zpráva ZŠ čj. 021 4/00-2801 ze dne 14. ledna 2000
2. Inspekční zpráva MŠ čj. 024 2624/98-1111 ze dne 30. listopadu 1998
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení platné od 1. ledna 2003, vydané MŠMT pod čj. 15 961/03-21 ze dne 20. února 2004
4. Výkaz Škol (MŠMT) V3-01 (ředitelka, ke dni 30. září 2003)
5. Potvrzení ředitelky školy ve funkci vydané zřizovatelem dne 26. listopadu 2002
6. Plán výchovné poradkyně školní rok 2004/2005 (bez data vydání, výchovná poradkyně)
7. Rozvrh hodin na školní rok 2003/2004 a 2004/2005
8. Řád školy (1. září 2003, ředitelka školy)

9. Vnitřní režim školy (1. září 2003, ředitelka školy)
10. Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky školy
11. Třídní knihy všech tříd platné pro školní rok 2003/2004 a 2004/2005
12. Třídní výkazy a katalogové listy žáků platné ve školním roce 2004/2005
13. Plán vzájemných hospitací (školní rok 2004/2005)
14. Kriteria hodnocení školní rok 2004/2005 (28. června 2004, ředitelka školy)
15. Kritéria pro přiznání osobních příplatků (1. září 2004, ředitelka školy)
16. Další vzdělávání pedagogických pracovníků 2004/2005 (bez data, bez podpisu)
17. Plán kontrolní činnosti 2004/2005 (bez data, bez podpisu)
18. Koncepce - Plán práce (1. září 2004, ředitelka školy)
19. Plán předmětové komise matematiky školní rok 2004/2005 (bez data, zástupkyně ředitelky školy)
20. Zásady provozního řádu ZŠ Chocerady (bez data, ředitelka školy)
21. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků na školní rok 2004/2005
22. Seznam dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy do roku 2004, včetně závazných přihlášek na vzdělávací akce pořádané ve školním roce 2004/2005
23. Výroční zpráva školy 2003/2004 ZŠ Chocerady (30. června 2004, ředitelka školy)
24. Minimální preventivní program s názvem „Škola bez drog“
25. Profesionální profil učitele a jeho hodnocení (bez data, ředitelka školy)
26. Povinnosti a náplně práce pracovníků školy (bez data, ředitelka školy)
27. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní roky 2003/2004 a 2004/2005 ke dni inspekce
28. Zápisy předmětových komisí a metodického sdružení ke dni inspekce
29. Provozní řády odborných pracoven platné ke dni inspekce (ředitelka školy)
30. Dokumentace zdravotně postižených žáků ke dni inspekce
31. Tematické plány sledovaných předmětů ke dni inspekce
32. Hospitační zápisy vedení školy ke dni inspekce

ZÁVĚR

Většina vyučujících 1. stupně není odborně a pedagogicky způsobilá, tato skutečnost se negativně promítla zejména do organizace hodin, metod a forem práce. Výuka ve třídách 2. stupně je převážně zajištěna učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učitelky MŠ při své práci vycházejí z dlouholetých zkušeností, které však nedostatečně inovují podle současných požadavků a nových trendů v předškolní výchově. Organizační struktura školy je přehledná a funkční. Personální podmínky vzdělávání jsou celkově průměrné.

Materiální vybavení školy odpovídá jejím potřebám. Vhodné prostorové podmínky, zařazování názorných učebních pomůcek na 1. stupni, využívání odborných pracoven na 2. stupni umožňovalo zefektivňovat výuku. Prostory mateřské školy poskytují dětem kvalitní zázemí. Jejich hodnota je výrazně snížena absencí estetické, podnětné a motivující výzdoby. Školní zahrada nemá upravený terén, není učitelkami od začátku školního roku využívána, tím jsou velmi omezeny možnosti hrových a pohybových aktivit dětí při pobytu venku. Materiální a technické zázemí ZŠ a MŠ umožňuje naplňovat stanovené cíle a záměry výchovně-vzdělávacích programů.

Hospitační činnost proběhla v 37 hodinách. Výuka českého jazyka a přírodovědných předmětů byla hodnocena jako nadprůměrná, v ostatních předmětech jako dobrá. Pozitivní a negativní poznatky byly zhruba v rovnováze. Podnětné vnitřní klima celé školy motivovalo děti a žáky k příznivým společenským vztahům. Slabým místem výuky byla nedostačující úroveň motivace.

Vlastní školní vzdělávací program mateřské školy vychází z obecných cílů předškolní výchovy a vzdělávání. Aktuálně zpracované třídní plány a jejich realizace ve sledovaných činnostech neodpovídá vždy věkové skladbě dětí ve třídách. V práci učitelek absentuje i bohatší nabídka aktivizujících metod, pestrých organizačních forem a užitých prostředků působení na děti. Vývoj MŠ od poslední inspekce v roce 1998 stagnuje.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Václav Zemek	V. Zemek v.r.
Člen týmu	RNDr. Antonín Smrž	A. Smrž v.r.
Členka týmu	Mgr. Helena Zahradníčková	H. Zahradníčková v.r.
Členka týmu	Marcela Ladmanová	M. Ladmanová v. r.

V Benešově dne 23. září 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. října 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Miroslava Cinkeisová	M. Cinkeisová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Benešov, Černoletská 1997, 256 15 Benešov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-11-01	b1-1227/04-2801
Zřizovatel	2004-11-01	b1-1226/04-2801

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.